

मिथिला विहारी नगरपालिका आर्थिकऐन, २०७४

मिथिला विहारी नगरपालिका को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: मिथिला विहारी नगरपालिका आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम मिथिला विहारी नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ।

- १= **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७४” रहेको छ।
(२) यो ऐन २०७४ साल श्रावण १ गतेदेखि मिथिला विहारी नगरपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ।
- २= **सम्पत्ति कर :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
- ३= **भूमि कर (मालपोत):** नगरपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि(२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
- ४= **घर बहाल कर:** नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ।
- ५= **व्यवसाय कर:** नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
- ६= **सवारी साधन कर:** नगरपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत गर्न सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।
- ७= **विज्ञापन कर :** नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (६) बमोजिम विज्ञान कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत गर्न सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।
- ८= **मनोरञ्जन कर:** नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (७) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानून स्वीकृत गर्न सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।
- ९= **पार्किङ शुल्क:** नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (८) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
- १०= **सेवा शुल्क तथा सफारिस दस्तुर:** नगरपालिका ले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवा ग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
- ११= **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।
- १२= **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि नगरपालिका ले तोके अनुसार हुनेछ।

अनुसूची १

(दफा २ संग सम्बन्धित)

एकीकृत सम्पत्ति कर

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ को प्रावधान बमोजिम २०७५ साल श्रावण १ गते देखि एकीकृत सम्पत्ति कर लागू गर्न आवश्यक तयारी गर्ने ।

घर जग्गा कर

एकीकृत सम्पत्ति कर लागू नभएसम्म नगरपालिकाबाट निर्धारण भए बमोजिम घर जग्गा कर लागू हुनेछ ।

अनुसूची २

(दफा ३ संग सम्बन्धित)

भूमि कर (मालपोत) को दर

जग्गाको किसिम	प्रति कठ्ठा (३३८.६० व.मी.) रु	जरिवाना	कैफियत
अब्बल	८	वार्षिक १० %	विगत वर्षको बक्यौताको हकमा समेत यसै बमोजिम हुनेछ ।
दोयम	७		
सिम	६		
चहार	५		

अनुसूची ३

(दफा ४ संग सम्बन्धित)

बहाल करको दर

- मिथिला विहारी नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन , घर , पसल , ग्यारेज , गोदाम , टहरा ,छाना , सेड , जग्गा , पोखरी वा अन्य सम्पत्ति पुरै वा आंशिक तवरले बहाल दिएकोमा बहाल अंकको १० प्रतिशत ।
- संगठिक संघसंस्था , कम्पनी , कार्यालय वा यस्तै प्रकृतिका अन्य निकायले बहाल दिए वापत बहाल रकम भुक्तानी गर्दा स्रोतमै अग्रिम बहाल कर कट्टी गरी नगरपालिकामा दाखिला गनुपर्ने छ ।

(ख) बहाल कर निर्धारण प्रक्रिया

- बहालमा दिएको मितिलाई आधार मानी दैनिक , मासिक , त्रैमासिक , अर्धवार्षिक वा वार्षिक अवधिलाई आधार लिई बहाल कर बुझाउनु पर्ने छ ।
- क्षेत्रगत आधारमा नगर कार्यपालिकाले न्यूनतम बहाल दर तोक्न सक्नेछ ।
- नगर कार्यपालिकाले निर्धारण गरेको कार्यविधि अनुसार करदाताले स्वम घोषणा गरेको वा सम्झौतापत्रमा उल्लेख भएको आधारमा बहाल कर निर्धारण गरिनेछ ।

अनुसूची ४

(दफा ५ संग सम्बन्धित)

व्यवसाय करको दर

व्यवसाय कर निम्न अनुसार लिईनेछ ।

सि.नं.	व्यवसायको किसिम	वार्षिक रु
	दही/लस्सी पसल	५००
	मिष्ठान पसल श्रेणी घ	५००

	चिया कफी घर	२००
	खसी/वाखा/सुगुर , बंगुर	१०००
	कुखुराको मासु विक्री	१०००
	ताजा माछा विक्री	१०००
	अण्डा विक्री श्रेणी क	३००
	श्रेणी ख	२००
	साग सबजी	२००
	खुद्रा विक्रेता	२००
	कोल्ड स्टोर	११००
	श्रेणी क पसल	५००
	औषधी पसल	१०००
	डाक्टर भएको औषधी पसल	१५००
	खुद्रा औषधी पसल डाक्टर नभएको	१०००
	पोली क्लिनिक	१०००
	तमाकु भुरा पसल	२००
	पान पसल	५००
	पान मासला	५००
	सिलाई पसल टेलर	५००
	सैलुन तथा व्युटि पार्लर	४००
	इलेक्ट्रोनिक्स पसल	१०००
	टि.भी मरम्मत पसल - टि.भि , डेक मरमत पसल	५००
	रक्सी वियरको प्रति डिलर	५००
	स्वदेशी विदेशी वोतल बन्दी	३०००
	पक्की घर मर्मत र परिवर्तन	१०००
	कम्पाउण्ड वाल मर्मत	१००
	फुस घर खपडा मर्मत	२५
	नक्सा दर्ता फर्मेट किताब	
	दर्ता दस्तुर	२००
	ठेला ताडगा दर्ता	
	स्काई भेटर प्रति घण्टा वाहिरि	

	टिपप्र प्रतिदिन	१८००
	पिच सडक ४ मी. भन्दा बढी	२५००
	पिच सडक ४मी. भन्दा कम	३०००
	पि.सि.सि.	२०००
	ग्रेभल सडक	१०००
	कच्ची सडक	२००
	खरंजा	१००
	खेल प्रति दिन	२०
	टेन्ट हाउस	१५००
	वैण्ड वाजा	५००
	फोटो स्टुडियो	१००
	फोटो काँपी मात्र भएको	१००
	ठिक्दारी व्यवसायी	१०००
	कपडा तथा फेन्सी पसल	७००
	थोक तथा खुद्रा कपडा पसल	१०००
	स्टेसनरी तथा पुस्तक पसल	५००
	विधुत सामग्री पसल	७००
	हार्डवेयर मेसिनरी , पेन्ट , सेनेटरी तथा मार्बल पसल	१०००
	ईटा चिमनी भट्टा	२०००
	गल्ला तथा किराना पसल	७००
	किराना पसल खुद्रा	५००
	आलु , प्याज तथा लहसुन विक्रेता	३००
	डिपार्टमेन्टल तथा कस्मेटिक पसल	३००
	चुडी , पोते खुद्रा पसल	१००
	सहकारी पसल	३५०
	मोटर साइकल मर्मत पसल	२००
	विक्तीय संस्था तर्फ शाखा कार्यालय	१०००
	मनी इक्सेन्जर	८००
	गैर सरकारी संस्थाहरु	५००
	निजी विद्यालय तर्फ	

	क्याम्पस उच्च मा.वि.	१५००
	नि.मा.वि.	१०००
	प्रा.वि.	५००
	पोली टेक्निक इनिस्यूट	१०००
	डेरी उद्योग	५००
	नेपाल सरकारको ईजाजत प्राप्त क वर्गको निर्माण व्यवसाय	२०,०००
	नेपाल सरकारको ईजाजत प्राप्त ख वर्गको निर्माण व्यवसाय	१५०००
	नेपाल सरकारको ईजाजत प्राप्त ग वर्गको निर्माण व्यवसाय	१०,०००
	नेपाल सरकारको ईजाजत प्राप्त घ वर्गको निर्माण व्यवसाय	५०००
	फर्निचर उद्योग तथा शो रुम	११००
	फर्निचर पसल	८००
	काठ फर्निचर	८००
	मिनरल वाटर उद्योग	१०००
	ग्रील उद्योग	५००
	फलावर फ्रि	६००
	सेलर मिल	७००
	उद्योग विभागमा दर्ता	११००
	घरेलु तथा सानो उद्योग	५००
	भाँडा उद्योग	
	तामा , पितल , कुकर	
	अल्मुनियम फिल्टर	३००
	सुन ,चाँदी व्यवसाय	५००
	गहना मात्र बनाउने	३००
	सुन , चाँदी उद्योग	१०००
	नगर बस संचालन दस्तुर	१२००
	साइवर हाउस	५००
	मोवाइल पसल	५००
	मोवाइल मर्मत	२००
	मोवाइल विक्री	५००

कम्प्युटर मर्मत	३००
ई रिक्सा दर्ता	७००
वर्षिक नविकरण	१५००
घर कर	
पक्की भूई तल्ले	५५
पक्की पहिलो तल्ले	१००
पक्की दुई तथा सो भन्दा माथि तल्ले सानो	१५०
इटाको जोडाई घपडाको छाना	२०
कच्ची टाटी टायल , टीन , खपडा	१०
अन्न फूस घर	५
घर जग्गा करमा पहिलो वर्ष १० प्रतिशत अर्को वर्ष २० प्रतिशत र सो पछि ३० प्रतिशत का दरले कर रकममा जारीवाना लिने छ	
मुद्रा तर्फ	
फिरादी दस्तुर	३०
प्रति उत्तर	३०
नक्कल दस्तुर प्रति पाना , नक्सा	१००
प्राविधिक वाट स्थलगत जाँच गर्न जादा उजुरी कर्ता (वादी) वाट स्थलगत नाप जाँच दस्तुर	५००
न.पा. का मुदा सर्वोच्च अदालतमा बहस पैरवी गर्दा प्रति बहस पारिश्रमिक मुदाको प्रतिकृतिहेरी बढीमा ५०००। दिने र तारिख लिए वापत प्रति तारिख वारिश लाई रु १०० । दिने	
नक्सा नविकरण लाग्ने दस्तुर	
पक्की घर मर्मत	५०
वेवारिश लाश	
भैंसी , रागा , साढे	
गाई , गोरु , घोडा , गदहा	
कुकुर	
विरालो	
मादक पदार्थ धुम्रपान	५००
होटल तथा व्यापार व्यवसायको प्रवर्द्धन र सवारी साधन	५०

	विद्युत जडानको सिफारिस	२००
	निजि पोखरी प्रति साल	१०००
	खोला नदी वाट बालुवा निकासी गरेको प्रति टेलर	१००
	स्थानिय स्काफेटर प्रति	१६००
	विउविजन , मलखाध	५००
	नदी नाला वाट बालुवा माटा निकासी को प्रति टिपर	५००
	माटो निकासी प्रति टिपर	५००
	क्लव दार्ता वार्षिक	५००
	कृषक समूह दार्ता	५००
	वित्तिय संस्था बैक (क श्रेणी)	३०००
	वित्तिय संस्था बैक (ख श्रेणी)	२५००
	वित्तिय संस्था बैक (ग श्रेणी)	२०००

माथिको वर्गीकरणको समावेश नभएका व्यवसायको कारोवार र स्तर हेरी वार्षिक रु ५०० देखि ५००० सम्म

अनुसूची ५

(दफा ६ संग सम्बन्धित)

सवारी साधन कर

(क) वार्षिक सवारीकर निम्न अनुसार लिने ।

सि.नं.	विवरण	वार्षिक रू.
१	बस, टक, तथा अन्य हेभी सवारीमा	५००।००
२	भाडाको मिनिबस, भ्यान, टैक्टर आदिमा	३००।००
३	भाडाको जीप, पिकअप, आदिमा	१५०।००
४	भाडाको टेम्पो	५०।००
५	नीजि जीप, कार, भ्यान आदिमा	१५०।००
६	मोटरसाईकल □ स्कुटर	५०।००
७	ठेला गाडा	१०।००
८	अन्य सवारीमा	२०।००

(ख) पटके सवारीकर निम्न अनुसार लिने ।

(ख.१) यस गाउपालिकामा प्रवेशका लागि बाटो निर्माण तथा संभार गर्नका लागि स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को नियम १४३ अनुसूची ११ को प्रकरण २ वमोजिम गाउपालिका आफैले बनाएको सडकको पटके सवारी कर लगाउन सक्ने व्यवस्था समेत भएकोले चालु आ.व. २०७४□७५ देखि देहाय अनुसार पटके सवारी कर लिने ।

(ख.१.१) बस, टक, टैक्टर आदिमा रू.२५।००

(ख.१.२) अन्य सवारीमा रू.१५।००

(ख.१.३) यस नगरपालिकामा सवारी वार्षिक कर तिरेका सवारीमा र मोटरसाईकल जस्ता सवारीमा र सरकारी तथा कुटनैतिक नियोगका सवारी साधनमा उक्त कर लिईने छैन ।

अनुसूची ६

(दफा ७ संग सम्बन्धित)

विज्ञापन कर

ठेक्का प्रकृया द्वारा विज्ञापनकर उठाउनको लागि देहाय अनुसार दररेट निर्धारण गरी विज्ञापनकर कर लिने ।

सि.नं.	विज्ञापन सामग्री	इकाई	अवधि	दर रु
१	सवबोर्ड प्रति वर्गफिट			४०
२	होडिगबोर्ड प्रति वर्गफिट			७५
३	ग्लोसाईनबोर्ड प्रति वर्गफिट			९०
४	भित्तेलेखन-सटर पेन्टिंग प्रति वर्गफिट			२०
५	ब्यानर प्रति हप्ता			१००
६	पोलबोर्ड प्रति गोटा प्रति वर्ष			२००
७	डिजिटल बोर्ड प्रति वर्गफिट			२००

अनुसूची ७

(दफा ८ संग सम्बन्धित)

मनोरन्जन कर

सि.नं		दर	कैफियत
१	चलचित्र प्रदर्शन प्रति वार्षिक रु	२०००	
२	जाडू, सर्कस, मेला संचालन गराए वापत दैनिक रु	१००	

अनुसूची ८

(दफा ९ संग सम्बन्धित)

पार्किङ शूलक

पार्किङ शूलक निम्न अनुसार लिईनेछ ।

(क) नगरपालिका क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने सवारी साधनहरूलाई व्यवस्थित पार्किङको व्यवस्था गरेमा सो स्थानमा पार्क गरे वापत बस, ट्रक, आदीमा एक पटकमा रु.१०।०० पार्किङ शूलक लिईने छ ।

(ख)कुनै पनि सवारी साधनले निजी स्वामित्वमा रहेको स्थानमा पार्किङ्ग गरेको अवस्था बाहेक नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक स्थानहरु सडकको छेउ आदी स्थानमा ३० मिनेट भन्दा बढी समयको लागि पार्किङ्ग गरेमा प्रत्येक पटकमा रु.५।०० पार्किङ्ग शुल्क लिने छ । यस्तो शुल्क प्रत्येक २४ घण्टामा थप लाग्दै जाने छ ।

अनुसूची ९

(दफा १०संग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तूर

नगरपालिकावाट उपलब्ध गराउने सिफारिसहरुको निम्न वमोजिम निवेदन फाराम दस्तूर र सिफारिस दस्तूर लिने ।

क्र.स.	विवरण	दर रु.	कैफियत
१	नाता प्रमाणित	१००	
२	नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिश	५०	
३	बहाल गरेको लेखाजोखा	१००	
४	मोही लगत कट्टाको सिफारिश	२००	
५	घर जग्गा गरेको लेखा जोखा सिफारिश	१००	
६	जन्म मिति प्रमाणित	१००	
७	व्यपार व्यवसाय बन्द , संचालन भए नभएको सिफारिश	३००	
८	विवाह तथा अविवाहित प्रमाणित	१००	
९	विपन्नलाई स्वास्थ्य उपचारको सिफारिश	नलाग्ने	
१०	घर पाताल प्रमाणित	१००	
११	व्यक्ति गत विवरण प्रमाणित	१००	
१२	जग्गा धनी पुर्जामा घर कायम गर्ने सिफारिस	१००	
१३	नाम ,थर, तथा बतन सिफारिस	१००	
१४	जग्गा धनी दर्ता प्रमाण पुर्जा हराएको सिफारिस	१००	
१५	छुट जग्गा दर्ताको सिफारिस	५००	
१६			
१७	मोही निष्काशन सिफारिस	२००	
१८	जग्गाको चार किला प्रमाणित प्रति किल्ला	१००	
१९	जग्गाको घर बाटो सिफारिश प्रति कित्ता	१५०	
२०	कित्ताकाट सिफारिश प्रति कित्ता	५०	
२१	संरक्षक प्रमाणित	१००	
२२	जीवित रहेको सिफारिश	१००	
२३	हकवाला बगा हक प्रमाणित	१००	
२४	नामसारी सिफारिश	१००	
२५	सहरजमिन मुचुलका अन्य	५००	
२६	सहरजमीन मुचुलका नागरिकता , व्य.घ.दर्ता	१००	
२७	उद्योग दर्ता तथा ठाउसारी नामसारी सिफारिश	२००	
२८	विद्यालय खोल्ने , कक्षाथप गर्ने तथा ठाउसारी सिफारिश	२००	
२९	घर जग्गा लगायत अन्य सम्पत्ति लमूल्यांकन सिफारिश प्रति हजार रु.	१	विद्यार्थी प्रयोजनको लागि रु ५००

३०	धारा तथा विद्युत जडान सिफारिश	१००	
३१	चारित्रिक प्रमाणपत्र सिफारिश	१००	
३२	विपन्न विद्यार्थी सिफारिश	नलाग्ने	
३३	अपांग सिफारिश	नलाग्ने	
३४	चौपाया सिफारिश प्रति चौपाया	२०	
३५	नक्कल दस्तुर प्रतिपाना	१०	
३६	निवेदन फारम दस्तुर	१०	
३७	निवेदन टिकट दस्तुर	१०	
३८	अन्य सिफारिश	१००	
३९	अमिन सेवा प्रति कठठा , प्रति जग्गा धनी	१००	न्युतम रु १००

मथि उल्लेखि सिफारिस अंग्रेजीमा गराउदा रु ५०० लाग्नेछ ।

सि.नं.	विवरण	सिफारिस दस्तुर रु.
१	धारा/विजुली	५०
२	नाम , थर आदि सच्याउने	५०
३	जग्गा/मोही नामसारी/जग्गा दर्ता /गुठी/रैकर आदि	१००
४	जग्गा खरिद विक्री घर, वाटो प्रमाणित	५०
५	कालोपत्रे मोटर वाटो भएको छ भनि गरिने सिफारिसमा	१५०
६	अन्य मोटर जाटो भएको छ भनि गरिने सिफारिसमा	५०
७	आयश्रोत प्रमाणितको सिफारिसमा वार्षिक आयको हिसावले	वार्षिक हुन आउने रकमको ०.१ प्रतिशतका दरले
८	रुख काट्नको लागि सिफारिस दिंदा प्रति रु	१००

- नोट : १) योजनाहरू, छात्रवृत्ति, आर्थिक सहायता, निशुल्क स्वास्थ्य उपचार, दैवीप्रकोप र जेष्ठनागरिक भत्ता प्राप्तको लागि गरिने मन्जूरनामाको सिफारिस आदी सिफारिसमा सिफारिस दस्तुर छुट दिने ।
- २) यसनगरपालिकावाट गरिने सम्पती मूल्यांकन र आयश्रोत प्रमाणित सिफारिस वाहेक अन्य सिफारिसमा अंग्रेजीवाट सिफारिस दिंदा तोकिएको सिफारिस दस्तूरमा थप सत प्रतिशत दस्तुर लिने ।
- ३) यो ऐनमा व्यवस्था नभएका अन्य सिफारिसको हकमा यस ऐन सग्ल नबाभिने गरि कार्यपालिकाले निर्णय गरेबमोजिम हुनेछ ।

सि.नं.	विवरण	दर रु	कैफियत
	भूई तल्ले प्रति वर्गफीट	२	
	पहिलो तल्ले प्रति वर्गफीट	३	
	पहिलो तल्ला माथि प्रति तल्ला प्रति वर्गफीट	४	
	पर्खाल प्रति वर्गफीट	१	
	माटो टिनको छाना तल काठको खम्बा भएको घर भएको बनाउने इजाजत दस्तुर	१००	
	नक्सा नामसारी दस्तुर प्रति तल्ला	४००	
	पर्खाल नामसारी	२००	
	निर्माण सम्पन्न प्रति तल्ला	४००	

